

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/22/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200498
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8219200498.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. v právnej veci žalobcov: 1a/ Ing. D. J., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v P., na ul. J. H. č. XXXX/XX, 1b/ R. J. K., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v P., na ul. Q. č. XXX/XX, 2/ R. V., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v P., na ul. U. č. XXX/XX, právne zastúpenej X. Q., 3/ X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v P., na ul. J. č. XXX/X, právne zastúpenej R. V. a 4/ R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v P., na ul. J. č. XXX/X, právne zastúpeného R. V., proti žalovanému SPRAVBYT, s.r.o., so sídlom v Bardejove, na ul. Hurbanovej č. 18, IČO: 31 683 061, právne zastúpenému Advokátska kancelária JAKUBČO, spol. s r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, na Horných záhradách č. 2, IČO: 50 570 897, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 7.543,09 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 05.03.2025 č. k. 9C 5/2019-692, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby žalobkýň 1a/ a 1b/ v prevyšujúcej časti.

Žalobcom sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania a žalovaný nemá právo na ich náhradu

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyniam 1a/ a 1b/ spoločne a nerozdielne sumu 2.718,92 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.718,92 eur od 26.04.2019 do zaplatenia, žalobkyni 2/ sumu 2.841,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.841,08 eur od 09.08.2018 do zaplatenia, žalobcom 3/ a 4/ spoločne a nerozdielne sumu 1.983,09 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.983,09 eur od 09.08.2018 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobu žalobkýň 1a/ a 1b/ zamietol. Žalobkyniam 1a/ a 1b/ spoločne a nerozdielne priznal voči žalovanému nárok na náhradu účelne vynaložených trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalobkyni 2/ priznal voči žalovanému nárok na náhradu účelne vynaložených trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalobcom 3/ a 4/ spoločne a nerozdielne priznal voči žalovanému nárok na náhradu účelne vynaložených trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. Nespornou skutočnosťou v danom spore bolo to, že právna predchodkyňa žalobkýň 1a a 1b, ako aj žalobcovia v 2., 3., 4. rade boli v čase zasielania úhrad žalovanému vlastníkami bytov v bytovom dome Q. (viď LV č. XXXX na čl. 46-47 spisu) spotrebiteľmi, keďže žalovaný vystupoval vo vzťahu k nim v pozícii dodávateľa, ktorý konal v rámci podnikateľskej činnosti, pričom plnenia za služby spojené s bývaním sú plneniami spotrebiteľov vo vzťahu k jeho správcovi. Žalovaný v konaní opakovane argumentoval tým, že platby inkasoval ako správca, teda v postavení dodávateľa, ktorého predmetom podnikateľskej činnosti

je správa bytov a domov. Žalobcovia sú bez pochyb fyzické osoby - nepodnikatelia, ktorý nekonajú v rámci podnikateľskej činnosti, teda sú spotrebiteľmi.

3. Pokiaľ ide o žalobkyne 1a/ a 1b/, tieto na pojednávaní konanom dňa 05.02.2025 zhodne uviedli, že sú jedinými dedičkami po právnej predchodkyňi D. Q., nar. XX.XX.XXXX, pričom žalovaná pohľadávka nebola predmetom dedičského konania. Žalobkyňa 1b/ síce vstúpila do vzťahu so správcom bytového domu, ktorým je však BARDBYT, s.r.o., pričom pohľadávka z bezdôvodného obohatenia nebola platbou realizovanou „pravému“ správcovi, ale domnelému správcovi, teda pohľadávkou, ktorú majú voči žalovanému z bezdôvodného obohatenia. Obe žalobkyne zhodne uviedli na pojednávaní, že pohľadávka patrí do dedičstva a domáhajú sa jej spoločne a nerozdielne s tým, že následne sa dohodnú. Sporná pohľadávka nie je pohľadávkou z výkonu správy so spoločnosťou BARDBYT, s.r.o., ktorá bola správcom bytového domu v rozhodnom období, preto, keďže bolo preukázané bezdôvodné obohatenie žalovaného, patrí oprávneným dedičom (žalobkyniam 1a/ a 1b/) spoločne a nerozdielne. Akákoľvek zmena v osobe správcu nemôže byť na ujmu vlastníkom, ako to ustanovuje § 8 ods. 2 zákona č. 182/1993 Zb. Subjekt, ktorý prestal byť správcom bytového domu, prestáva byť daným okamihom v právnom vzťahu s vlastníkom bytu alebo nebytového priestoru a nemôže od neho požadovať akékoľvek nedoplatky, už vôbec nie preddavky za obdobie, kedy nebol správcom. Tieto nároky prechádzajú na nového správcu, ktorý je v právnom vzťahu s vlastníkom a otázka preddavkov, resp. nedoplatkov z minulého obdobia, je vecou vysporiadania predchádzajúceho a súčasného správcu, tak ako to upravuje zákon č. 182/1993 Z.z. Žalovaný v súčasnosti a ani v čase podania žaloby nebol správcom bytového domu Q. a teda nemal postavenie správcu, ktorý môže prijímať preddavkové platby od vlastníkov za služby spojené s bývaním. Aj vzhľadom na to nemožno viazať uvedenú žalovanú pohľadávku žalobkyň 1a/ a 1b/ na výkon správy, keďže túto pohľadávku za výkon správy riadne právna predchodkyňa žalobkyň uhradila oprávnenému prijímateľovi - správcovi bytového domu Q. BARDBYT, s.r.o. Žalovaná pohľadávka patrí obom žalobkyniam ako dedičkám po poručiťke D. Q..

4. Predmetom konania bol v tomto prípade nárok žalobcov, ktorí sa voči žalovanému domáhajú zaplata sumy 7.543,09 eur a to žalobkyne 1a/ a 1b/ spoločne a nerozdielne sumy 2.718,92 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.718,92 eur od 07.08.2018 do zaplata, žalobkyňa 2/ sumy 2.841,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.841,08 eur od 09.08.2018 do zaplata a žalobcovia 3/ a 4/ spoločne a nerozdielne sumy 1.983,09 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.983,09 eur od 09.08.2018 do zaplata.

5. Uvedené žiadajú na základe toho, že v rokoch 2011 až 2013 platili ako vlastníci bytov v bytovom dome Q., U. XX, P. za služby spojené s užívaním ich bytov do dispozičnej sféry žalovaného, pričom po celú dobu boli v domnení, že žalovaný je správcom bytového domu K/4, v ktorej nepravdivej domnienke ich žalovaný vychádzajúc z listinných dôkazov vedome udržiaval (viď zvolávanie schôdze vlastníkov bytov, pozvánka na schôzdu vlastníkov bytov - čl. 148 spisu), napriek tomu, že mu vykonateľným súdnym rozhodnutím, uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/30/2011 - čl. 348 spisu, bolo nariadené predbežné opatrenie s povinnosťou zdržať sa konania, v ktorom by vystupoval ako správca bytového domu Q.), preto žalobcovia očakávajú od osoby podnikajúcej v oblasti správy bytov od roku 1993 konanie s odbornou starostlivosťou, boli presvedčení o správnosti svojho postupu, že si plnia svoju zákonnú povinnosť podľa cit. § 10 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov a plnenia za služby spojené s užívaním ich bytov platia do dispozičnej sféry na prijatie týchto platieb oprávneného subjektu, t.j. žalovaného, ktorá skutočnosť sa však neskôr ukázala byť nepravdivou. Žalobcovia sa voči žalovanému domáhajú svojho nároku na vydanie týchto nimi realizovaných peňažných plnení, ktoré boli do dispozičnej sféry žalovaného nimi poukazované bez právneho titulu, teda titulom bezdôvodného obohatenia.

6. Žalovaný sa v konaní uplatnenému nároku bránil najmä argumentáciou, že na strane žalovaného nemohlo, podľa jeho názoru, dôjsť k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcov, pretože žalobcovia predmetné platby v rokoch 2011 a 2012 platili na účet nie žalovaného, ale na svoj vlastný účet resp. na účet vlastníkov bytov v bytovom dome K/4, pričom podľa žalovaného si žalobcovia svoj nárok majú uplatniť u osoby, ktorá v súčasnosti spravuje ich účet. Rovnako žalovaný rozporoval výšku uplatneného nároku, ktorú nepovažoval za preukázanú a ďalšou nosnou skutočnosťou procesnej obrany žalovaného bolo tvrdenie, že nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia bol premlčaný.

7. Z hľadiska formulácie žalobného návrhu a jeho odôvodnenia, ako aj z hľadiska obrannej argumentácie žalovaného bolo v predmetnej veci sporným, či na strane žalovaného, vzhľadom na okolnosti veci došlo alebo nedošlo k bezdôvodnému obohateniu titulom úhrad žalobcov v rokoch 2011 a 2012 a ak k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného na úkor žalobcov došlo, či tak konal alebo nekonal žalovaný úmyselne a taktiež, či nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému je alebo nie je premlčaný.

8. Otázka správcovstva bytového domu Q. v rozhodnom období rokov 2011 a 2012 je pre toto konanie otázkou, ktorú je potrebné zodpovedať ako otázku primárnu a predbežnú pre posúdenie, či žalovaný v rokoch 2011 a 2012 účelové platby žalobcov (t.j. platby za služby spojené s užívaním bytov) prijímal do svojej dispozičnej sféry oprávnene, a teda dôvodne alebo nie a teda či z tohto dôvodu na jeho strane mohlo alebo nemohlo dôjsť na úkor žalobcov k bezdôvodnému obohateniu. Otázka správcovstva bytového domu Q. je pre posúdenie uplatneného nároku významná, pretože v kontexte odôvodnenia žaloby bezdôvodne obohatiť sa na úkor iného nemôže ten, komu svedčí platný právny dôvod, resp. právny titul, na základe ktorého je mu plnenie poukázané. V danom prípade týmto „dôvodom“, kvôli ktorému žalobcovia svoje účelové platby spojené s užívaním ich bytov v rozhodnom období rokov 2011 a 2012 poukazovali do dispozičnej sféry práve žalovaného, bolo ich presvedčenie, že žalovaný je správcom ich bytového domu K/4, pričom tento dôvod žalobcov je navyše posilnený aj samotným charakterom týchto platieb, ktorých účel, ako už bolo naznačené, súvisel s užívaním bytov žalobcov a keďže v zmysle zákona o vlastníctve bytov sú vlastníci bytov povinní poukazovať preddavkové platby do fondu prevádzky, údržby a opráv, ako aj za služby spojené s užívaním bytov, výlučne iba subjektu majúcemu status správcu ich bytového domu, tak žalovaný, aby mohol tieto platby žalobcov určené na uvedený účel prijímať do svojej dispozičnej sféry, musel mať v rozhodnom období status správcu bytového domu K/4, pretože inak by žalobcovia len tak z dobrej vôle „finančne nepodporovali“ žalovaného a len tak by do jeho dispozičnej sféry nezasielali značné finančné obnosy, ak by neboli v domnení, že tak majú urobiť, pretože je správcom ich bytového domu K/4, a teda z toho dôvodu posielali do jeho dispozičnej sféry platby spojené s užívaním ich bytov v presvedčení a očakávaní, že žalovaný ako správca tieto ich platby „rozistribuuje“ medzi dodávateľov týchto služieb (vodárne, teplárne a podobne).

9. Uvedená otázka bola riešená ako predbežná vo viacerých súdnych konaniach vedených pred Okresným súdom P., pričom opakovane bolo súdmi vyslovené, že spoločnosť BARDBYT, s.r.o. sa na základe Zmluvy o výkone správy zo dňa 17.12.2004 stala správcom bytového domu Q.. Uvedený záver plynie mimo iného aj z medzitýmneho rozsudku Okresného súdu P. sp. zn. 1C/362/2005 z 30.12.2009, ktorým okresný súd v spore žalobcu spoločnosti BARDBYT, s.r.o. proti žalovanej obchodnej spoločnosti SPRAVBYT, s.r.o. (v tomto konaní taktiež žalovaný, pozn.) rozhodol o dôvodnosti základu žalobného nároku žalobcu, ktorý sa titulom poverenia vlastníckmi bytového domu Q. na ul. U. XX, P. (ďalej len „bytový dom Q.“) na základe Zmluvy o výkone správy zo 17.12.2004 stal správcom bytového domu Q., domáhal voči žalovanému, ktorému vlastníci bytového domu Q. osobne doručili 29.06.2004 výpoveď zo Zmluvy o výkone správy schválenú na schôdzi vlastníkov bytov bytového domu Q. dňa 24.06.2004, a to jednako (i) uloženia povinnosti žalovanému vydať žalobcovi všetky písomné materiály týkajúce sa správy bytového domu Q., ako aj (ii) uloženia povinnosti žalovanému previesť na účet žalobcu zostatok fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu Q. a napokon sa domáhal aj (iii) uloženia povinnosti žalovanému previesť na účet žalobcu zostatok úhrad vlastníkov bytov v bytovom dome Q. za poskytnuté plnenia. Okresný súd označeným medzitýmnym rozsudkom rozhodol, že všetky tri žalobcom uplatnené žalobné nároky sú, čo do ich právneho základu opodstatnené, pričom v jeho odôvodnení okresný súd tiež uviedol, že cit. „.... dospel k záveru, že vlastníci bytov a nebytových priestorov obytného domu Q. účinne k 1.1.2005 vypovedali žalovanému zmluvu o výkone správy a že tento nie je od tohto okamihu správcom bytového domu Q. na ulici U. XX, P. (...) Žalovanému bola dňa 29.6.2004 doručená listina, ktorá bola podpísaná 41 vlastníckmi bytov nebytových priestorov bytového domu Q.. Z ktorej listiny vyplýva, že podpísaní vyslovujú súhlas s výpoveďou zmluvy o výkone správy uzatvorenej medzi vlastníckmi bytov v bytovom dome Q. na ul. U. XX, P. a žalovaným. Táto listina spĺňa podľa názoru súdu všetky zákonné podmienky výpovede a je teda platnou výpoveďou. Bola vyhotovená v písomnej forme, bola žalovanému doručená v lehote tak, aby bola účinná k 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka. (...) Súd v konaní ustálil, že žalobca je bez akýchkoľvek pochybností správcom bytového domu Q., U. XX, P. (...) ... 31.12.2004, čo bol zároveň posledný deň, kedy žalovaný vykonával funkciu správcu bytového domu Q., U. XX, P.“ Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 10Co/9/2010 z 10.03.2010 (právoplatný 29.03.2010) medzitýmny rozsudok okresného súdu sp. zn. 1C/362/2005 z

30.12.2009 ako vecne správny potvrdil, pričom v súvislosti s námietkou žalovaného o neúčinnosti jemu doručenej výpovede zo Zmluvy o výkone správy z dôvodu, že poniektorí vlastníci mu po jej odhlasovaní oznámili, že svoj súhlas s výpoveďou berú späť, krajský súd tiež uviedol, že tak ako ani len jeden z, pri hlasovaní o výpovedi, prehlasovaných vlastníkov nepodal žalobu o neplatnosť rozhodnutia prijatého na schôdzi vlastníkov, tak ani žalovaný nepodal žalobu o neplatnosť výpovede zo Zmluvy o výkone správy s tým, že zo stanoviska Ministerstva financií SR vydaného na žiadosť jedného z prehlasovaných vlastníkov má vyplývať, že žiadny z prehlasovaných vlastníkov nemôže sám individuálne oznámiť správcovi, že výpoveď berie späť, takže rozhodnutie vlastníkov bytov je pre správcu záväzné a musí ho rešpektovať. Dovolanie žalovaného proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10Co 9/2010 z 10.03.2010 bolo uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 176/2010 z 30.11.2010 ako neprípustné odmietnuté, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

10. Ďalej Okresný súd Svidník v konaní o žalobe Mesta P., ako jedného z vlastníkov bytov v bytovom dome Q., U. XX, P. proti žalovaným ostatným vlastníkom v tomto označenom bytovom dome Q. o neplatnosť uznesení prijatých na schôdzi vlastníkov bytov v bytovom dome Q. konanej 08.06.2010 rozhodol rozsudkom sp. zn. 2C/18/2012 z 26.10.2015 tak, že určil, že uznesenia konkrétne č. X/XXXX-XX-X, č. X/XXXX-XX-X, č. X/XXXX-XX-X (vypovedanie Zmluvy o výkone správy spoločnosti SPRAVBYT, s.r.o.), č. X/XXXX-XX-X (vypovedanie Zmluvy o výkone správy spoločnosti BARDBYT, s.r.o.), č. X/XXXX-XX-X (schválenie nového správcu bytového domu Q. a to spoločnosť SPRAVBYT, s.r.o.), č. X/XXXX-XX-X (schválenie novej Zmluvy o výkone správy so spoločnosťou SPRAVBYT, s.r.o.), č. X/XXXX-XX-X a č. X/XXXX-XX-X, prijaté na schôdzi vlastníkov bytov v bytovom dome Q., U. XX, P. dňa 08.06.2010 sú neplatné. Okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že schôzdu vlastníkov bytov bytového domu Q. zvolal SPRAVBYT, s.r.o. (v tomto konaní žalovaný, pozn.), hoci a to aj s poukazom na rozhodnutie Okresného súdu P. sp. zn. 1C/362/2005 z 30.12.2009 sa jednalo o subjekt, ktorý nemal na to oprávnenie, pretože nebol legitímnym správcom tohto bytového domu a na druhej strane nebolo v konaní preukázané, že by aktuálnemu správcovi tohto bytového domu spoločnosti BARDBYT, s.r.o. bola účinne vypovedaná Zmluva o výkone správy, pričom okresný súd tiež konštatoval, že predmetná schôdza vlastníkov bytov nebola zvolaná zákonným spôsobom, keďže predvolanie na ňu nebolo doručené všetkým vlastníkom bytov v bytovom dome v zákonnej 5-dňovej lehote pred jej uskutočnením. Rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C/18/2012 z 26.10.2015 bol potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 18Co/19/2016 z 22.02.2017 (v spojení právoplatné 26.04.2017).

11. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 18Co/30/2011 zo dňa 11.04.2011 (právoplatným a vykonateľným 27.04.2011) v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu P. sp. zn. 6C/12/2011 z 03.02.2011 o zamietnutí návrhu Mesta P. na vydanie neodkladného opatrenia voči žalovanému, tomuto návrhu vyhovel a neodkladným opatrením uložil žalovanému povinnosť zdržať sa konania, v ktorom by vystupoval ako správca bytového domu Q. na ul. U. XX v P.e, do doby právoplatného rozhodnutia konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4C/125/2010. Pričom predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4C/125/2010 bolo konanie o určenie neplatnosti uznesení prijatých na schôdzi vlastníkov bytov v bytovom dome Q. dňa 08.06.2010, konanie ktoré kvôli vylúčeniu všetkých sudcov tunajšieho súdu z prejednávania tejto veci, bolo prikázané na jej ďalšie konanie Okresnému súdu Svidník, ktorý v danej veci konal pod sp. zn. 2C/18/2012 (viď vyššie). Toto predbežné opatrenie zrušil Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 9Co/61/2012 zo dňa 16.04.2013.

12. Opakujúc sa súd mal za preukázané, že žalovaný nevykonával funkciu správcu bytového domu od 1.1.2005 do 31.12.2010, ako aj v období od 31.12.2010, čo bolo potvrdené rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C/18/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/19/2016. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že bolo preukázané, že s účinnosťou od 01.01.2005 vykonávala správu bytového domu Q., B. XX, P. spoločnosť BARDBYT, s.r.o., so sídlom Moyzesova 7, P.. Daná skutočnosť vyplýva z rozsudku Okresného súdu P. č.k. 1C/362/2005 zo dňa 30.12.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/9/2010 zo dňa 10.03.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.03.2010. Zmluva o výkone správy bola uzavretá dňa 17.12.2004. Z pozvánky na stretnutie dňa 08.06.2010 o 17.00 hod. v kočíkárni bytového domu vyplýva, že stretnutie zvoláva SPRAVBYT, s.r.o., Hurbanova 18, 085 01 P., na základe žiadosti vlastníkov bytov. Je teda zrejmé, že stretnutie vlastníkov bytov bytového domu Q. zvolala spoločnosť, ktorá nebola správcom bytového domu. Nebolo žiadnym spôsobom preukázané, aby spoločnosť BARDBYT, s.r.o. bola v súlade so zákonom vypovedaná zmluva o výkone správy. Svedčí o tom aj samotná skutočnosť, že na stretnutí dňa 08.06.2010 bolo prijaté uznesenie č. X/XXXX-XX-XX, ktorým bola schválená výpoveď zo zmluvy

o výkone správy s obchodnou spoločnosťou BARDBYT, s.r.o. Zároveň bolo prijaté uznesenie č. X/XXXX-XX-XX, ktorým bola schválená výpoveď zo zmluvy o výkone správy s obchodnou spoločnosťou SPRAVBYT, s.r.o. P., pričom podľa § 6 ods. 3 zákona o vlastníctve bytov na správu v bytovom dome môže byť uzatvorená zmluva len s jedným správcom. Z odôvodnenia súdu prvej inštancie teda vyplýva, že sám žalobca zvolal schôdzu na deň 08.06.2010, pričom zo zápisnice zo schôdze konanej dňa 08.06.2010 o 17.20 hod. plynie, že na tejto mala byť daná výpoveď spoločnosti BARDBYT, s.r.o. a schválený nový správca SPRAVBYT, s.r.o. s tým, že riaditeľ SPRAVBYT, s.r.o. prítomných oboznámil s textom zmluvy o výkone správy.

13. Na podporu argumentácie ohľadom vyriešenia predbežnej otázky správcovstva podľa § 2 ods. 2 C.s.p. súd odkazuje aj na ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/129/2017 zo dňa 21.11.2017, sp. zn. 24Co/123/2017 zo dňa 21.11.2017.

14. Na základe uvedeného mal súd za preukázané, že žalovaný bol správcom bytového domu Q. do konca roku 2004, kedy ho počnúc dňom 01.01.2005 v tejto funkcii na základe prejavenej vôle väčšiny vlastníkov bytov nahradila spoločnosť BARDBYT, s.r.o., čomu predchádzalo vypovedanie zmluvy o správe so žalovaným. Ďalej z dokazovania vyplynulo, že žalovaný rozhodnutie väčšiny vlastníkov nerešpektoval a naďalej sa považoval za správcu bytového domu, a to aj napriek tomu, že Okresný súd P. medzitýmnym rozsudkom potvrdeným Krajským súdom v Prešove považoval za jediného správcu bytového domu Q. spoločnosť BARDBYT, s.r.o.. Napriek tomu, že medzitýmny rozsudok nadobudol právoplatnosť, mal súd za preukázané, že žalovaný zavádzal vlastníkov bytov v otázke správcovstva a odrádzal ich od plnenia úhrad v prospech riadne ustanoveného správcu bytového domu. Následne žalovaný s vedomosťou o tom, že nie je správcom bytového domu, zvolal schôdzu vlastníkov bytov na deň 08.06.2010 (na čo vzhľadom na jeho absenciu statusu správcu bytového domu nemal oprávnenie), pričom na schôdzi bola vypovedaná zmluva o správe uzavretá nielen so spoločnosťou BARDBYT, ale (duplicitne) bola vypovedaná zmluva o správe bytového domu uzavretá so žalovaným a zároveň bol žalovaný odhlasovaný za správcu. Takýto postup súd vyhodnotil v zhode so závermi rozsudku Okresného súdu Svidník sp.zn. 2C/18/2012 zo dňa 26.10.2015 za neštandardný, nasvedčujúci tomu, že žalovaný si bol vedomý toho, že správcom bytového domu je spoločnosť BARDBYT, s.r.o., ako aj toho, že zvolený postup nezodpovedá zákonu, čo v konečnom dôsledku viedlo k vysloveniu neplatnosti uznesení prijatých na schôdzi vlastníkov bytov zvolanej žalovaným. Žalovaný napriek tomu, že bol so závermi medzitýmneho rozsudku oboznámený sa naďalej považoval za správcu bytového domu, čo napokon viedlo k nariadeniu predbežného opatrenia, ktorým mu bolo zakázané vystupovať ako správca bytového domu Q., a to počnúc dňom 27.04.2011, na čo žalovaný reagoval zverejením oznámenia zo dňa 09.05.2011, v ktorom argumenty svedčiace v jeho neprospech nerešpektoval a za vzniknutú situáciu vinil Mesto P., pričom riešenie videl v späťvzátí žaloby o určenie neplatnosti uznesení schôdze vlastníkov bytov späť, čím by došlo k zrušeniu neodkladného opatrenia, ku ktorému však došlo uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/61/2012-105 zo dňa 16.04.2013. Žalovaný svojím konaním vo vlastníkoch bytov po celý čas vzbudzoval dojem, že je správcom bytov, čo vlastníkov bytov vnieslo do neistoty, v dôsledku ktorej ukladali peňažné plnenia spojené s užívaním bytov do súdnej úschovy, pričom plnenia za roky 2011 a 2012 mu žalobcovia ešte uhrádzali na ním špecifikovaný účet. Žalovaný počas celej tejto doby neuznával správcovstvo spoločnosti BARDBYT, s.r.o. (pričom túto skutočnosť neuznal ani v predmetnom konaní) a zvolával neplatné schôdze vlastníkov, pričom k uvedenej neistote vlastníkov prispela aj zamestnankyňa žalovaného F. K., ktorá ich informovala o tom, že správcom bytového domu je naďalej žalovaný. Žalovaný si musel byť na základe vyššie uvedených súdnych rozhodnutí, ale aj na základe vedomosti o zákonnej úprave správcovstva bytových domov vedomý, že správcom bytového domu Q. nebol už počnúc 01.01.2005 a že svojím konaním docielil plnenie zo strany vlastníkov bytov bez platného právneho titulu, čo znamená, že na jeho strane vznikne bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný vydať oprávneným osobám.

15. Bezodôvodné obohatenie je právny inštitút, ktorý vznik obohatenia viaže na to, že na takéto obohatenie nie je právny dôvod, žiadna zmluva resp. dohoda alebo zákonné ustanovenie, čiže ide o obohatenie neoprávnené, v minulosti sa tiež nazývalo neoprávnený majetkový prospech. Bezodôvodné obohatenie teda nie je každé obohatenie sa dlžníka, napríklad z dôvodu prevzatia dodaného tovaru a následného nevyplatenia faktúry. Pre vznik zodpovednosti za bezodôvodné obohatenie nie je nevyhnutné, aby k tomuto obohateniu došlo úmyselne alebo nejakým protiprávnym úkonom (napríklad trestným činom krádeže alebo sprenevery), aj keď to nie je vylúčené. Samotné zákony však predpokladajú určité situácie, kedy konaním, ktoré je práveže v súlade s právom, vzniká bezodôvodné obohatenie.

K vzniku bezdôvodného obohatenia môže dôjsť aj úplne bez vôle zúčastnených subjektov (napríklad v dôsledku zmeny právnej úpravy, v dôsledku nepredvídanej udalosti nezávislej na vôli účastníkov a i.). Je neprípustné, aby sa niekto obohacoval na úkor druhého bez toho, aby na to mal nejaký právny dôvod, preto je nevyhnutné, aby ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, musel obohatenie vydať. Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu. Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch (napríklad vo vykonaní určitých prác), teda ak plnenie malo nehmotný charakter, prípadne ak sa predmet obohatenia zničil, musí sa poskytnúť relutárna, teda peňažná náhrada.

16. Judikatúra konštantne uvádza, že o plnenie bez právneho dôvodu (pod slovom plnenie treba rozumieť najčastejšie peňažné plnenie) ide tam, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval, ale aj vtedy, ak dodatočne odpadol. Neexistencia právneho dôvodu od začiatku znamená, že vôbec nenastala právna skutočnosť, ktorá by mala za následok vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého by bola povinnosť a zároveň právo na poskytnuté plnenie. V prípade plnenia z neplatného právneho úkonu, právna skutočnosť, ktorou je spravidla zmluva, síce nastala, ale tento právny úkon je postihnutý neplatnosťou (je vadný). To znamená, že právny úkon nemal za následok vznik práva ani povinnosti na poskytnuté plnenie. Pri posudzovaní vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia treba uvedené skutkové podstaty dôsledne rozlišovať. V prípade vzniku bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy Občiansky zákonník v ustanovení § 457 totiž upravuje jeho dôsledky tak, že stanovuje vzájomnú povinnosť účastníkov zmluvy vrátiť si poskytnuté plnenia (k uvedenému pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2005, sp. zn. 4Cdo 237/2005).

17. Zo zmluvy o výkone správy zo 17.12.2004 uzavretej medzi spoločnosťou BARDBYT, s.r.o. ako správcom na jednej strane a vlastníkami bytov (nebytových priestorov) bytového domu U. XX, K/X označených menom a priezviskom všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov BD Q podpísanej konkrétnymi vlastníkami týchto bytov ako aj konateľom spoločnosti BARDBYT, s.r.o. bolo zistené, že jej predmetom (čl. I) bolo poverenie správcu zabezpečovaním prevádzky, údržby a opráv spoločných častí, spoločných zariadení a príslušenstva BD K/X a zabezpečovaním ďalších služieb spojených s užívaním bytu za podmienok dojednaných touto zmluvou. Článkom II, bodom 4. písm. a) tejto zmluvy sa správca zaviazal otvoriť samostatný účet v DEXIA banke, s podúčtom na služby, na ktorý budú poukazované platby vlastníkov do fondu prevádzky, údržby a opráv ako aj zálohové platby za služby spojené s užívaním bytu. Podľa čl. VII bodu 1 a čl. IX bodu 1 bola táto zmluva uzavretá na dobu neurčitú. V zmysle čl. IX bodu 4. zmluva nadobudla účinnosť 01.01.2005.

18. Podľa úradného bankového potvrdenia VÚB, a.s. zo dňa 15.04.2014 z účtu pod názvom SPRAVBYT, s.r.o., č. T. bol na uvedenom účte ku dňu 15.04.2014 zostatok 60.288,23 eur.

19. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky a prevzatí dluhu zo zmluvy o účte zo dňa 04.03.2015 uzavretej medzi pôvodným majiteľom účtu (BARDBYT, s.r.o., Moyzesova 7, P.), novým majiteľom účtu (Vlastníci bytov bytového domu Q.) a Prima banka Slovensko, a.s. bolo zistené, že ňou došlo k postúpeniu všetkých pohľadávok a záväzkov medzi pôvodným a novým majiteľom vo vzťahu k účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX.

20. Z vykonaného dokazovania je teda zrejmé, že žalobcovia (právna predchodkyňa žalobcov 1a/ a 1b/, žalobcovia 2/, 3/, 4/) zasielali plnenia v rozhodujúcom období január 2011 až december 2012 žalovanému, ktorý v uvedenom čase nebol správcom bytového domu a napriek tomu realizoval obraty s peňažnými prostriedkami vlastníkov bytov. Nakoľko nebol správcom bytového domu nebol oprávnený s uvedenými finančnými prostriedkami vlastníkov bytov disponovať. Z informatívneho výpisu SIPO, ako aj samotného potvrdenia žalovaného je zrejmé, že žalovaný prijímal platby a vykonával transakcie s uvedenými prostriedkami napriek tomu, že nebol správcom bytového domu. Z peniazmi vlastníkov bytov z účtu T. XXXX XXXX XXXX XXXX disponoval vychádzajúc z výpisov z účtu (názov účtu do roku 2014 bol SPRAVBYT, s.r.o. - viď úradné bankové potvrdenie zo dňa 15.04.2014) v rozhodnom období roku 2011, ako aj neskôr iba žalovaný, ktorý zriadil uvedený účet a ako jediný mal k tomuto účtu dispozičné právo. Uvedené finančné prostriedky žalovaný prijal a s nimi disponoval vychádzajúc z výpisu z účtu, ako aj z úradných bankových potvrdení. V danom prípade je teda daná aj jeho pasívna legitímácia v spore, keďže aj z úradných bankových potvrdení plynie, že s nimi nakladal.

21. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať objektívnu 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva, napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcov. Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.

22. Opakujúc odôvodnenie vyšších súdov vo vzťahu k posudzovaniu bezdôvodného obohatenia a plynutia jeho lehôt okresný súd teda ešte raz uvádza, že občianske právo nedefinuje pojem zavinenia a pri skúmaní tejto otázky vychádza tradične z trestného práva hmotného. Zavinenie je založené na dvoch zložkách, a to vedomostnej a vôľovej zložke. Pri úmyselnom zavinení je zastúpená tak vedomostná, ako aj vôľová zložka. Pri nedbanlivosti je daná len vedomostná zložka. Definícia úmyselného zavinenia je obsiahnutá v ustanovení § 15 Trestného zákona.

23. Podľa § 15 Trestného zákona, trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom alebo b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozmeneý. Preto v prípade skúmania úmyslu páchatel'a je potrebné vždy skúmať vedomostnú zložku (či páchatel vedel, že koná protizákonne) a vôľovú zložku (či chcel konať protizákonne). Právna teória trestného práva rozoznáva dve formy úmyselného zavinenia, a to úmysel priamy a úmysel nepriamy.

24. Priamym úmyslom (dolus directus) sa v zmysle § 15 písmeno a) Trestného zákona rozumie to, keď páchatel chcel spôsobom uvedeným v (trestnom) zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom. Vedomostná zložka však nie je v tomto ustanovení riešená výslovne (ako pri nepriamom úmysle). Uvedené ustanovenie ale predpokladá, že ak chcel páchatel porušiť alebo ohroziť chránený záujem, musel vedieť aj o tom, že bude konať protiprávne. Iná situácia však nastáva pri nepriamom úmysle (dolus indirectus). V tomto prípade páchatel vie (vedomostná zložka), že svojím konaním ohrozí záujem chránený trestným zákonom avšak pre prípad, že sa tak stane, je s tým uzrozmeneý (vôľová zložka). Z toho vyplýva, že páchatel priamo nechce záujem ohroziť alebo porušiť, ale je uzrozmeneý s tým, že sa tak môže stať.

25. Z civilnoprávneho hľadiska pri bezdôvodnom obohatení nie je možné pri zavinení hovoriť o páchatel'ovi a o porušení alebo ohrození záujmov chránených Trestným zákonom. Analogicky sa tu však jedná o úmyselné získanie neoprávneného majetkového prospechu, ktorý v tomto prípade predstavuje úmyselné bezdôvodné obohatenie jedného subjektu na úkor druhého subjektu.

26. Súd sa v predmetnej veci vzhľadom na vznesenú námietku premlčania a od nej odvíjajúcu sa dĺžku objektívnej premlčacej lehoty uplatnených nárokov žalobcov, ďalej zaoberal tým, či možno vyvodíť, že konanie žalovaného, charakterizované určitými faktormi a okolnosťami, ako je profesionalita a odbornosť služieb poskytovaných žalovaným v oblasti správy bytových domov na strane jednej, a na druhej strane okolnosti, za ktorých prišlo k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, naplnili zákonné podmienky úmyselného konania. Samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o (ne) profesionálnom podnikateľskom postavení žalovaného a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch, bez ďalšieho nezakladajú nepriamy (ale i priamy) úmysel správcu bytového domu (veriteľa).

27. V predmetnom prípade bolo nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať objektívnu 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu.

28. Zavinenie predstavuje vnútorný psychický vzťah konajúcej osoby k svojim vonkajším prejavom, ktorý nie je priamo pozorovateľný, preto je jeho dokazovanie založené na skutočnostiach, v ktorých sa odráža miera a kvalita jeho vôľovej a vedomostnej zložky.

29. V konaní bolo nesporné, že žalovaný vybranému okruhu vlastníkov bytov vrátil nimi poskytnuté plnenia, pričom dôvod tohto postupu, výšku vrátených plnení a osoby, ktorým peňažné prostriedky vrátil, žalovaný neuviedol, pričom sa odpovedi na uvedenú otázku aj na pojednávaní dňa 05.02.2025 bránil a ju nezodpovedal. Aj toto konanie, že žalovaný niektorým vlastníkom bytov vrátil nimi zaplatené sumy, a že si vyberal vlastníkov bytov, ktorým peniaze vráti, keďže zjavne nešlo o pomerné vrátenie všetkým dotknutým vlastníkom bytov, ale len časti vlastníkov bytov v celom rozsahu, svedčí o úmyselnom diskriminačnom postupe. O úmyselnom obohatení svedčí aj postup v rozpore so zákonom, kedy žalovaný prijímal platby na svoj súkromný podnikateľský účet, o čom svedčí úradné bankové potvrdenie zo dňa 15.04.2014 (viď čl. 99 spisu). Uvedené objektívne skutočnosti svedčia o tom, že žalovaný mal vedomosť o tom, že sa na úkor vlastníkov bytov bezdôvodne obohatil prijímaním platieb za služby spojené s užívaním bytov, pričom vydal plnenia vybraným osobám, na úkor ktorých sa bez platného právneho dôvodu obohatil a s peňažnými prostriedkami vlastníkov bytov začal nekontrolovane nakladať, čo viedlo k stavu na účte vo VÚB Banke, a.s. ku dňu 31.12.2016 vo výške 85,29 eur. Uvedené len potvrdilo skutočnosť, že peňažné prostriedky neboli vydané všetkým oprávneným osobám a žalovaný neobjasnil ďalší osud týchto peňažných prostriedkov.

30. Ešte k úmyslu, na ktorý poukázal odvolací a dovolací súd pri posudzovaní, či sa jednalo o úmyselné obohatenie na strane žalovaného, treba spomenúť, že pri prijímaní úhrad preddavkov žalobcami do dispozičnej sféry žalovaného v rokoch 2011 a 2012 žalovaný utvrdzoval žalobcov v povinnosti platiť mu preddavky opäť zvýrazniac na súkromný účet napriek tomu, že vedel, že nerešpektuje a porušuje povinnosť uloženú mu vykonateľným rozhodnutím, uznesením o nariadení predbežného opatrenia Krajským súdom v Prešove sp. zn. 18Co 30/2011 z 11.04.2011, zdržať sa konania, v ktorom by sa prezentoval ako správca BD K/4 a to až do doby právoplatného skončenia konania sp. zn. 4C 125/2010, ktoré konanie po postúpení Okresnému súdu Svidník bolo napokon právoplatne skončené 26.04.2017. Tu v žiadnom prípade niet pochyb o tom, že žalovaný uvedené súdne rozhodnutie nerešpektoval a uloženú povinnosť porušoval a platby na ním spravovaný bankový účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX im nevracal a ani ich neupozornil na to, že tieto platby nie je oprávnený prijímať a ani im neoznámil, že mu je zakázané súdnym rozhodnutím vystupovať ako správca BD Q.. Napriek tomu, obsahom svojho oznámenia z 09.05.2011 distribuovaného v BD Q., ktorého vystavenie žalovaný v konaní nespochybnil, sa snažil jeho adresátov (vlastníkov bytov) vo svoj prospech ovplyvniť hodnotením situácie vzniknutej uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/30/2011 z 11.04.2011. Žalovaný dlhodobo pred vlastními bytov prezentoval názor, že je správcom bytového domu, ktorého konaním nepochybne žalobcov utvrdzoval v ich presvedčení, že žalovaný je legitímnym správcom bytového domu. Tu treba uviesť, že napriek tomu, že úmyselne porušoval povinnosť uloženú mu vykonateľným súdnym rozhodnutím, naďalej realizoval úkony vzbudzujúce pochybnosti u vlastníkov bytov, o tom kto je správcom bytového domu. K tomu treba dodať zásadný fakt, že žalovaný prijímal platby aj napriek tomu, že žiadne služby pre bytový dom už nezabezpečoval, keďže správcom nebol a v rozhodnom čase mal aj zákaz ako správca vystupovať. Služby v roku 2011 a roku 2012 zabezpečoval správca BARDBYT, s.r.o., preto inak ako úmyselné obohatenie nemožno uvedené konanie žalovaného posúdiť.

31. Obskúrnou je argumentácia žalovaného, že on sa na úkor žalobcov ako vlastníkov bytov bytového domu Q. nemohol objektívne bezdôvodne obohatiť, pretože žalobcovia svoje platby za služby spojené s užívaním ich bytov platili nie na bankový účet žalovaného, ale na svoj vlastný účet, keďže sa malo jednať o bankový účet vlastníkov bytov bytového domu Q.. Uvedené neseďí práve s poukazom na alogickosť jeho konania, že aj malo ísť o účet vlastníkov bytov (aj bol evidovaný naňho), aj mali byť prostriedky vrátené niektorým vlastníkom, ostatným už nie. Z vykonaného dokazovania, a to konkrétne jednako zo Zmluvy o výkone správy z 15.06.2010 uzavretej s účinnosťou od 01.01.2011 medzi žalovaným (SPRAVBYT, s.r.o.) ako správcom na jednej strane a vlastními bytov v bytovom dome Q. na strane druhej vyplýva z jej čl. III., bodu 10, že vlastníci bytov bytového domu Q. mali povinnosť uhrádzať platby za služby na bankový účet zriadený žalovaným vo VÚB banke a. s. pod č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Taktiež z právnu predchodkyňou žalobkyň 1a/ a 1b/ predloženého zálohového predpisu vystaveného žalovaným dňa 24.02.2011 (č.l. 21 spisu), mala právna predchodkyňa žalobkyň 1a/ a 1b/, ako vlastníčka bytu v bytovom dome Q. platiť vo výmere rozpočtované zálohové platby nákladov za služby, s účinnosťou od 01.03.2011 na bankový účet vo VÚB banke a.s. IBAN: T., na ktorý bankový účet v zmysle žalobcami

predložených šekových ústrižkov, žalobcovia tieto platby v rokoch 2011 a 2012 aj skutočne uhradili, čo žalovaný aj evidoval a potvrdil potvrdením zo dňa 27.02.2024 (čl. 4 spisu) vo vzťahu k právnej predchodkyňi žalobkýň 1a/ a 1b/, potvrdením žalobkyňi 2/ (čl. 33 spisu) a žalobcom v 3/ a 4/ rade (čl. 38 spisu).

32. V prejednávanej veci vzhľadom na predmet žaloby, ktorým je peňažné plnenie (vydanie bezdôvodného obohatenia), súd vychádzal z vyššie uvedeného rozhodnutia Okresného súdu Svidník vo vzťahu k predbežnej otázke (ne)platnosti Zmluvy o výkone správy zo dňa 15.06.2010, pričom vzhľadom na vyhlásenie uznesenia vlastníkov bytov o ustanovení žalovaného za správcu bytového domu Q. za neplatné, súd posúdil samotnú zmluvu ako absolútne neplatnú, a to vzhľadom na to, že mala byť uzavretá v rozpore so zákonom. Pokiaľ ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu treba uviesť, že táto pôsobí priamo zo zákona (ex lege), a to od počiatku (ex tunc), bez ohľadu na to, či sa tejto neplatnosti niekto dovolal; preto právne účinky, t.j. subjektívne občianske práva a občianskoprávne povinnosti z takto absolútne neplatného právneho úkonu nevzniknú. Súd prihliada k absolútnej neplatnosti právneho úkonu i bez návrhu, t.j. z úradnej povinnosti. To však platí vzhľadom k prejednacej zásade, ktorá ovláda civilné sporové konanie, len za predpokladu, že skutočnosti, ktoré sú s absolútnou neplatnosťou právneho úkonu spojené, vyjdú v konaní najavo. Absolútnu neplatnosť právneho úkonu nemožno podľa platného právneho stavu spätne zhojiť ani dodatočným schválením (ratihabíciou), ani odpadnutím vady prejavu vôle (tzv. konvalidáciou).

33. Vzhľadom na uvedené závery mal súd za to, že nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným, spočívajúceho v žalobcami realizovaných platbách za služby spojené s užívaním ich bytov v bytovom dome Q. v rokoch 2011 a 2012, ktoré platby žalobcovia poukazovali do dispozičnej sféry žalovaného v domnení, že je správcom označeného bytového domu, je čo do základu dôvodný a je preto potrebné zaoberať sa výškou uplatneného nároku žalobcov, pričom ich skutkové tvrdenia o výške uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia mohol súd preskúmať iba na základe dôkazov predkladaných žalobcami. Žalobcovia preukazovali výšku uplatnených nárokov platobnými dokladmi SIPO II., poštovými poukazmi na účet, potvrdením žalovaného.

34. Žalobkyne 1a/ a 1b/ preukázali svoj nárok vo výške 2.718,92 eur dokladmi o úhradách SIPO a poštovými poukazmi, ktoré uhradila ich právna predchodkyňa. Pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného, ktorou prostredníctvom právneho zástupcu argumentoval, že nevie sám predložiť účtovné doklady (už nimi nedisponuje (napriek tomu, že má vedomosť o tomto spore ohľadom dokumentácie z roku 2011 a 2012, uviedol, že nevie, či došlo ku skartovaniu, alebo inak s nimi naložil)) a že dôkazné bremeno ohľadom výšky majú žalobcovia, má súd za to, že títo práveže uniesli dôkazné bremeno a bolo na žalovanom, aby predložil dôkazy o tom, že malo ísť o iné sumy, aké boli poukázané na jeho účet. Súd teda požadovaný nárok žalobkýň 1a/ a 1b/ považoval za dôvodný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v preukázanej výške 2.718,92 eur. Rovnako tak mal preukázaný nárok žalobkyne v 2/ rade na sumu 2.841,08 eur, ktorej výška bola preukázaná už spomenutým potvrdením žalovaného a tiež nárok žalobcov v 3/ a 4/ rade vo výške 1.983,09 eur, ktorý taktiež okrem iného bol preukázaný potvrdením samotného žalovaného.

35. Na pojednávaní dňa 05.02.2025 v rámci obrany pri posudzovaní výšky obohatenia právny zástupca žalovaného odkazoval na znalecký posudok Ing. L. R. s tým, že nie je zrejmé, či a kedy mali žalobcovia sporné úhrady zrealizovať a kedy ich mal žalovaný prijímať súd uvádza, že ani toto vyjadrenie žalovaného súd nepovažuje za účinné popretie žalobcami preukazovaného plnenia (§ 151 ods. 2 C.s.p.), keďže sám si týmto odporuje vydaným potvrdeniami, ktoré žalobcom o realizovaných platbách vydal, teda bez pochyb mal vedomosť o prostriedkoch, ktoré mu zo strany žalobcov v období rokov 2011 a 2012 zasielané boli.

36. Po ustálení záveru, že na strane žalovaného došlo na úkor žalobcov k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu, a to z dôvodu, že k jeho rukám bolo žalobcami plnené z neplatného právneho titulu zakladajúceho oprávnenie tieto platby prijať a disponovať s nimi o čom mal žalovaný vedomosť, keďže žalovaný v rozhodnom období rokov 2011 a 2012 nebol správcom bytového domu K/4, ktorému jedinému, t.j. iba správcovi, by svedčalo právo tieto platby prijímať a s nimi nakladať, sa súd vzhľadom na vznesenú námietku premlčania musel následne argumentačne vysporiadať s tým, či nárok žalobcov na vydanie tohto bezdôvodného obohatenia je alebo nie je premlčaný.

37. V prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia, ako tomu je aj v tomto konkrétnom prípade (vo vzťahu k všetkým žalobcami uplatneným nárokom), sa v zmysle cit. § 107 ods. 2 OZ môže na vydanie tohto obohatenia oprávnený subjekt domáhať jeho vydania, v objektívnej premlčacej lehote 10 rokov, ktorá plynie odo dňa keď k bezdôvodnému obohateniu došlo, t.j. v danom prípade odo dňa kedy žalobcovia plnenie za služby spojené s užívaním ich bytov za obdobie rokov 2011 a 2012 zaplatili, pričom dátum jednotlivých úhrad vyplýva z dokladov predložených žalobcami. Najstaršou žalobkyňami 1a/ a 1b/ dokladovanou platbou v prospech žalovaného právnou predchodkyňou žalobkyň 1a/ a 1b/ je platba, ktorá bola splatná v decembri 2010 (vychádzajúc aj zo zákonného znenia ustanovenia § 10 ods. 6 zákona o vlastníctve bytov v sume preddavku vo výške 112,14 eur (viď tiež rozpis platieb právnej predchodkyne žalobkyň 1a/ a 1b/ na čl. 6 spisu a tiež platobného dokladu SIPO, na základe ktorého právna predchodkyňa žalobkyň uhradila zálohovú platbu - čl. 8 spisu, pričom prevzatie týchto platieb potvrdil aj žalovaný potvrdením na čl. 4 spisu), od ktorého okamihu plynie objektívna premlčacia lehota týkajúca sa tejto časti uplatneného nároku. Objektívna 10 ročná premlčacia lehota na vydanie tejto časti uplatneného nároku by teda uplynula najskôr dňa 31.12.2020, t.j. nastalo by tak až po podaní žaloby, ktorá bola v danom prípade žalobcami podaná už 05.03.2019, t.j. pred uplynutím 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty na vydanie úmyselného bezdôvodného obohatenia. Nakoľko objektívna premlčacia lehota podľa názoru súdu neuplynula ani pri najneskôr uskutočnenom plnení žalobcov v prospech žalovaného, nedošlo k uplynutiu tejto subjektívnej premlčacej lehoty ani ohľadom jednotlivých neskorších platieb žalobcov, dátum ktorých vyplýva zo žalobcami predložených dokladov o úhradách. Rovnako sa uvedené plynutie lehôt týka žalobkyne v 2/ rade, pričom táto uhradila žalovanému prvú platbu najneskôr dňa 14.01.2011 (viď rozpis platieb na čl. 23 spisu a potvrdenie žalovaného na čl. 13 spisu) (teda by objektívna lehota uplynula najskôr dňom 14.01.2021), ako aj žalobcov v 3/ a 4/ rade, ktorí uhradili žalovanému prvú platbu dňa 21.01.2011 (viď rozpis platieb na čl. 40 spisu a potvrdenie žalovaného na čl. 38 spisu) (teda objektívna lehota by uplynula najskôr dňom 21.01.2021).

38. Premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa však posudzuje nielen v rámci plynutia objektívnej 10-ročnej premlčacej lehoty, ale aj v jej rámci sa pohybujúcej 2 ročnej subjektívnej premlčacej lehoty, ktorá začína plynúť subjektu oprávnenému na vydanie bezdôvodného obohatenia od okamihu kedy sa tento oprávnený subjekt (v danom prípade žalobcovia) dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a súčasne (kumulatívne) keď sa dozvedel, kto sa takto na jeho úkor bezdôvodne obohatil. V danom prípade žalovaný svoju námietku premlčania žalovaného nároku odôvodnil tým, že žalobcovia sa skutkové okolnosti, od ktorých mohli žalobcovia odvádzať bezdôvodné obohatenie žalovaného dozvedeli najneskôr v rokoch 2015 - 2016, kedy postupne všetci vlastníci prestali hradiť preddavky za služby spojené s užívaním bytu žalovanému a začali ich uhrádzať spoločnosti BARDBYT, prípadne keď sa od spoločnosti BARDBYT dozvedeli, že sú ňou vedení ako neplatiči.

39. Súd pri posudzovaní plynutia subjektívnej premlčanej lehoty argumentačne odkazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. septembra 2021, sp. zn. 5Cdo 29/2021, podľa ktorého: „Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve.“

40. Pokiaľ ide o plynutie subjektívnej 2-ročnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia v tomto prípade podľa súdu neobstojí argumentácia žalovaného, že žalobcovia mali mať vedomosť, že na ich úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu už v rokoch 2015 - 2016, prípadne že uvedenú vedomosť nadobudli na základe oznámenia spoločnosti BARDBYT, s.r.o., a teda že žalobcovia túto vedomosť mali už viac ako dva roky pred podaním žaloby, a to z viacerých dôvodov.

41. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalobcovia sa domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia až za roky 2011 a 2012, t.j. za obdobie, kedy mohli byť v omyle resp. v neistote kto je správcom ich bytového domu Q., keďže žalovaný s nimi uzavrel novú Zmluvu o výkone správy aj dňa 08.06.2010. Otázka správcovstva bytového domu Q. v interakcii na novú Zmluvu o výkone správy, ktorú so žalobcami žalovaný uzavrel ešte aj 08.06.2010 a na podklade ktorej žalovaný vystavoval vlastníkom bytov ako správca bytového domu K/X mesačné zálohové predpisy v rokoch 2011 a 2012, bola definitívne a s končenou platnosťou vyriešená až 26.04.2017, kedy v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C/18/2012 z 26.10.2015, ktorým

bola vyslovená aj neplatnosť uznesenia vlastníkov bytov o schválení uzavretia novej Zmluvy o výkone správy z 08.06.2010 so žalovaným.

42. Podľa názoru súdu nie je možné stotožniť okamih nadobudnutia vedomosti o podstatných skutočnostiach určujúcich vznik nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia s okamihom ukončenia vykonávania platieb žalobcov v prospech žalovaného, ale je pri tom potrebné prihliadať na ich konanie v sporoch s legitímnym správcom bytového domu K/4, spoločnosťou BARDBYT, s.r.o., ktorý sa voči nim domáhal „dvojitej“ úhrady služieb za totožné obdobie, za ktoré už vykonali úhradu v prospech žalovaného. Skutočnosť, že žalobcovia sa dozvedeli o tom, že sú spoločnosťou BARDBYT, s.r.o. vedení ako neplatiaci vlastníci automaticky neznamená, že vedeli o tom, že sa žalovaný na ich úkor bezdôvodne obohatil, čo nakoniec potvrdzuje aj priebeh neskorších konaní vedených voči nim spoločnosťou BARDBYT, s.r.o., v ktorých žalobcovia neuznávali správcovstvo spoločnosti BARDBYT a za správcu považovali žalovaného.

43. Podľa názoru súdu nie je možné subjektívnu 2-ročnú premlčaciu lehotu počítať ani odo dňa 27.04.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť predbežné opatrenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 30/2011 z 11.04.2011, pretože týmto zabezpečovacím prostriedkom bola žalovanému uložená iba dočasná povinnosť zdržať sa konania vystupovať ako správca bytového domu Q. a to do doby práve právoplatného skončenia konania vedeného napokon Okresným súdom Svidník, t.j. týmto predbežným opatrením bola otázka správcovstva bytového domu Q. riešená len predbežne a dočasne nie s definitívnou platnosťou a teda nemennosťou, pričom ako už bolo aj uvedené, tento imperatív súdu formulovaný týmto predbežným opatrením napokon nedodržiaval a nerešpektoval ani sám žalovaný ako jeho adresát, takže je nelogickým mať za to, aby toto predbežné opatrenie bolo smerodajným pre neochvejnú vedomosť v otázke správcovstva pre žalobcov (spotrebiteľov).

44. Do doby vyššie špecifikovanej u každého žalobcu zvlášť, žalobcovia nemali istotu o tom, kto je správcom bytového domu K/X a mohli byť v objektívnom a uveriteľnom omyle resp. v neistote, kto je správcom ich bytového domu Q. a to už aj len z toho dôvodu, že žalovaný, ktorý je navyše na rozdiel od žalobcov (spotrebiteľov), ako subjekt podnikajúci v oblasti správy domov, právne znalý tejto problematiky, do tej doby, vystupoval voči žalobcom ako vlastníkom bytov v bytovom dome Q., ako aj voči tretím osobám (napr. banka) ako správca bytového domu, keďže napr. v rokoch 2013 a 2015 zvolával schôdze vlastníkov bytov tohto bytového domu, vlastníkom vystavoval mesačné zálohové predpisy za služby spojené s užívaním ich bytov v bytovom dome Q. vo vzťahu k VÚB banke a.s. pri zmene účelu použitia bankového účtu IBAN: T XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX dňa 04.03.2011 ako aj pri zmene jeho označenia dňa 16.07.2015 žalovaný vystupoval ako správca bytového domu Q..

45. Subjektívna premlčacia lehota je kratšia než objektívna lehota, zákon jej dĺžku stanovuje na dva roky. Pre začiatok jej plynutia je rozhodujúce: 1/ kedy sa subjekt dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia (vyžaduje sa preukázaná vedomosť) a 2/ kedy sa subjekt dozvie o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

46. Súd preto pristúpil k individuálnemu posúdeniu počiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty u žalobcov, a to s ohľadom na zistenie relevantných skutočností pre nadobudnutie ich vedomosti o tom, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu na ich úkor, pričom za významný považoval súd okamih kedy sa žalobcovia dozvedeli o tom, že v období rokov 2011 - 2012 bola správcom ich bytového domu spoločnosť BARDBYT, s.r.o. a nie žalovaný.

47. Žalobcovia uviedli, že o bezdôvodnom obohatení žalovaného sa dozvedeli až pri jednaní a následnom podpise dohody s BARDBYTOM, s.r.o. o vysporiadaní platieb za roky 2011-2014 a riešení súdnych sporov mimosúdnou dohodou. Vtedy za BARDBYT, s.r.o. s nimi jednal právny zástupca správcu, ktorý ich oboznámil s právoplatnými rozsudkami súdov, týkajúcich sa bytového domu K/4, právnym stavom a situáciou v bytovom dome a tak na jednaní spísali dohodu, pričom deň uzavretia dohody považujú za deň, kedy sa dozvedeli, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie. Žalobcovia č. 1 uzavreli dohodu 18.10.2018; žalobcovia č. 2 uzavreli dohodu 01.06.2018 a u žalobcov č. 3 bola dohoda uzavretá 14.6.2018. Mimosúdnou dohodou prvýkrát uznali správcovstvo BARDBYTU a dohodli vyrovnanie a zaplatenie dlhov legitímnemu správcovi. Pravdivosti tvrdení žalobcov svedčí aj tá skutočnosť, že ešte vo vyjadrení zo dňa 30.05.2018 k súdному sporu sp. zn. 6C/5/2018 deklarovali, že majú pochybnosti o tom, kto je k tomuto dňu správcom bytového domu. V uvedenom konaní vedenom na

Okresnom súde P. pod sp. zn. 6C/5/2018 (vylúčené z 5C/88/2014), ktoré sa začalo dňa 31.03.2014 na základe žaloby spoločnosti BARDBYT, s.r.o., kedy až na pojednávaní konanom dňa 07.06.2018 prejavili záujem o mimosúdne riešenie sporu, čo značí tomu, že nadobudli poznatok o tom, že jediným správcom bytového domu Q. je spoločnosť BARDBYT, s.r.o., ktorému následne uhradili vzniknutý nedoplatok, a nie žalovaný. Skoršia vedomosť žalobcov o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného nebola v konaní žalovaným preukázaná. Ešte na margo výsluchu žalobkýň v 1a/ a 1b/ na pojednávaní dňa 05.20.2025 sa žiada uviesť, že táto smerovala otázky o vedomosti o bezdôvodnom obohatení na ne, pričom je zrejmé, že otázka začiatku plynutia subjektívnej lehoty sa odvíjala od vedomosti ich právnej predchodkyne a tá bola preukázaná práve uvedenou vedomosťou dňa 07.06.2018.

48. Nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že každý zo žalobcov sa o relevantných skutočnostiach pre uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia oboznámil najskôr v roku 2018, nedošlo k uplynutiu dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia u každého žalobcu skôr ako v roku 2020, teda v predmetnom prípade nedošlo ani k uplynutiu objektívnej ani subjektívnej premlčacej lehoty s poukazom na dátum podania žaloby (osobne podaná dňa 05.03.2019).

49. O tom, že išlo o úmyselné konanie žalovaného, ktorý nielenže nerešpektoval rozhodnutia súdov, ale aj bez súhlasu, bez vedomia a proti vôli vlastníkov bytov zmenil smerovanie platieb SIPO v roku 2011 na svoj vlastný účet, pričom žalobcovia sa naňho s dôverou obracali, že tak koná s odbornou spôsobilosťou niet pochyb. Žalovaný žalobcom predkladal doklady, poštové poukazy ním vyplnené a žiadal, aby platby žalobcovia hradili na jeho účet. Žalovaný žiadnym spôsobom tieto skutkové tvrdenia relevantne nevyvrátil a ani nespochybňoval skutočnosť, že disponoval s účtom a realizoval z uvedeného účtu platby, pričom je nepochybné, že vystupovať ako správca v rozhodnom čase mal zakázané. Je taktiež povinnosťou „starého správcu“ v zmysle ustanovenia § 8a ods. 2 Zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov previesť zostatok majetku vlastníkov na účtoch v banke na účty nového správcu alebo spoločenstva, avšak otázka zriadenia účtu novým správcom a prijímania platieb ide na vrub a zodpovednosť nového správcu vo vzťahu k vlastníkom bytov, nie vo vzťahu k žalovanému. Podľa § 8a ods. 2 poslednej vety žalovaný bol povinný previesť zostatok majetku vlastníkov na účtoch v banke na účty nového správcu. Na žiadne ďalšie dispozície s účtom v zmysle uvedeného ustanovenia spojené s úhradami platieb dodávateľom služieb nebol oprávnený.

50. Podľa názoru súdu, ak by vyhovel argumentácii a námietke premlčania žalovaného (pričom žalobcovia ako spotrebitelia v tomto prípade boli „medzi mlynskými kameňmi“ podnikateľských záujmov dvoch subjektov BARDBYT, s.r.o. a SPRAVBYT, s.r.o. (žalovaný), pričom vyvinuli maximálnu možnú mieru pre to, aby neboli dlžníkmi ani jedného z nich, kedy vkladali plnenia aj do súdnej úschovy, keďže ich žalovaný zavádzal v otázke toho, že je naďalej správcom bytového domu Q.), potom by dospel k absolútne nespravodlivému úsudku vo vzťahu k spotrebiteľom, ktorí vystupujú vo vzťahu k dodávateľovi ako slabšia strana sporu a dospel by k záveru, že by sa mala uplatniť trojročná objektívna premlčacia lehota, preto takúto námietku žalovaného by bolo nevyhnutné podriaďiť pod ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka ako odporujúcu dobrým mravom. Taký charakter spomenutá námietka má, keďže žalovaný sám seba považujúci za správcu bytového domu nerešpektoval vôľu vlastníkov bytov a nepostupoval v súlade s príslušnými právnymi predpismi, najmä so zákonom č. 182/1993 Zb. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keďže nepresadzoval oprávnené záujmy a práva vlastníkov bytov nerešpektujúc nimi prejavenu vôľu, pre vlastníka bytu zohľadniac tiež skutočnosti komplikovaných vzťahov pri zmene správcu bytového domu K/4, nekonal čestne a svedomite, potom je zjavné, že možnosť aplikácie tohto ustanovenia vyvodzuje z okolností a dôvodov, ktoré sám privodil a nie z okolností, pri ktorých bola námietka uplatnená. Žalovaný si nesplnil povinnosti, ktoré mu ukladá zákon č. 182/1993 Zb. a neodovzdal správu novému správcovi, pričom doposiaľ správcovstvo spoločnosti BARDBYT, s.r.o. neuznal. Žalovaný naopak udržiaval svojim konaním vlastníkov bytov v neistote ohľadom správcovstva bytového domu, zvolávaním neplatných schôdzí a ubezpečovaním vlastníkov bytov, ktorí mu ako správcovi bytového domu do roku 2005 v tejto otázke dôverovali o tom, že je správcom bytového domu. Jediným, kto bol oprávnený prijímať platby vlastníkov bytov bola spoločnosť BARDBYT, s.r.o. V súlade s vôľou väčšiny vlastníkov bytov žalovaný nebol oprávnený poskytovať od 1.1.2005 vlastníkom bytového domu Q. akékoľvek plnenia spojené s výkonom správy daného bytového domu, pretože odvtedy už nebol správcom bytového domu.

51. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

52. Výrok o trovách bol odvodený ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.

53. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby žalobkýň 1a/ a 1b/ v prevyšujúcej časti, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba žalobcov bola v celom rozsahu zamietnutá. Alternatívne požadoval napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie rozhodnutie. Ako dôvod uviedol, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov sa dospelo k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nebola správne právne posúdená.

54. Prvoinštančný súd sa nedokázal riadne vyrovnáť so základnými otázkami, ktoré boli nastolené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.11.2023 vydanom vo veci 6Cdo 97/2022. K bezdôvodnému obohateniu došlo v posudzovanej veci na základe plnenia z neplatného právneho úkonu, konkrétne z neplatnej (neplatne uzatvorenej) zmluvy o výkone správy účinnej od 01.01.2011. Otázka správcovstva bytového domu Q. však do dnešného dňa nebola nikdy súdmi vyriešená, pretože o tom nikdy nerozhodovali vo výrokovej časti. I keď prvoinštančný súd poukázal na dátum 26.04.2017, kedy v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C 18/2012 zo dňa 26.10.2015 je nevyhnutné konštatovať, že ide výlučne o časť rozhodnutia - odôvodnenie, v ktorom súd danú otázku posudzuje, pričom potom následne toto tvrdenie prevzali aj ďalšie vyššie inštancie súdov.

55. Čo sa týka času, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu, stalo sa tak momentom vykonania úhrad jednotlivých zálohových platieb za roky 2011 a 2012 na bankový účet. Tu je však opätovne potrebné zdôrazniť, že podľa potvrdenia od VÚB banky, a.s. z 01.03.2016, majiteľom účtu sú vlastníci bytov bytového domu č. XXX, U. Q. P.. Zálohové platby za roky 2011 a 2012 boli poukazované na účet, ktorého majiteľom sú vlastníci bytov v bytovom dome Q., teda jeho majiteľmi sú aj samotní žalobcovia. Vo všeobecnosti žalovaný odmieta, že by vôbec na jeho strane došlo k bezdôvodnému obohateniu, pretože práve žalobcovia boli majiteľmi bankového účtu, na ktorý poukázali žalované plnenia.

56. Prvoinštančný súd nevysvetlil, prečo za rozhodné obdobie, kedy by malo dochádzať k úmyselnému konaniu aj obohateniu žalovaného, považoval obdobie od 27.04.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 30/2011 zo dňa 11.04.2011 (ďalej aj ako neodkladné opatrenie) až do 26.04.2017, kedy bolo skončené celé konanie po postúpení veci na Okresný súd Svidník, keď sám zároveň konštatuje, že k zrušeniu neodkladného opatrenia došlo vydaním uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 9Co 61/2012-105 zo dňa 16.04.2013. Ak teda súd posudzoval úmysel žalovaného aj v období po zrušení neodkladného opatrenia, ide z jeho strany o nesprávne právne posúdenie a v tomto prípade možno zároveň konštatovať, že z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

57. Zároveň v nadväznosti vyvodil aj nesprávne a neúplné skutkové závery, keď konštatoval, že žalovaný svojím konaním viedol žalobcov k tomu, aby mu ešte v roku 2011 a 2012 na ním špecifikovaný účet uhradili platby. Žalovaný pred vydaním neodkladného opatrenia mal za to, že je legitímnym správcom a v zmysle toho konal. Následne v období od vydania neodkladného opatrenia po jeho zrušenie nevykonával žiadne kroky. V danom prípade teda nebola naplnená vôľová a vedomostná zložka zavinenia žalovaného. Žalovaný nikdy nemal v úmysle získať majetkový prospech na úkor žalobcov a to ani v čase vydaného neodkladného opatrenia, počas ktorého nevykonával žiadne úkony.

58. Aj keď prvoinštančný súd zhodne so záväzným právnym názorom nadriadených súdov pristúpil ku skúmaniu úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcov, jeho závery nie sú správne. Jednotlivé konania, od ktorých súd prvej inštancie odvodil údajný úmysel žalovaného, nepreukazujú ani úmysel žalovaného obohatiť sa na úkor žalobcov, čo je nutný základ pre aplikovanie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Pre vzťah žalobcov a žalovaného je nutné aplikovať trojročnú premlčaciu lehotu a na základe už vznesených námietok zo strany žalobcu je preto potrebné posúdiť uplatnené nároky žalobcov ako premlčané. Nie je možné, aby sa začiatok subjektívnej premlčacej lehoty odvodzoval od deklaratorného rozhodnutia Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C 18/2012 zo dňa 26.10.2015, keď

samotní žalobcovia priznali, že už od roku 2013 žalovanému neplatili žiadne plnenia, nakoľko vychádzali z predpokladu, že nie je správcom daného bytového domu, a to najmenej od roku 2011. Je nevyhnutné, aby súd skúmal skutočný začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, načo úplne rezignoval a stanovil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty účelovo s cieľom, aby nároky žalobcov neboli premlčané, pričom vychádzal z nepreukázaných dohadov a bez akýchkoľvek dôkazov sa v spornej otázke priklonil na stranu žalobcu a to napriek tomu, že ich ťažilo v tejto otázke dôkazné bremeno, ktoré neuniesli.

59. Žalovaný v dobrej viere, že koná ako správca, prijímal finančné prostriedky od jednotlivých vlastníkov, teda aj od žalobcov. S týmito prostriedkami nakladal tak ako správca, teda v mene a na prospech vlastníkov bytov a nie na prospech vlastný, pričom účel ich využitia je známy zo znaleckého posudku predloženého v tomto konaní. Následne na základe individuálnej žiadosti vlastníkov, ktorí preukázali „dvojitú“ platbu, žalovaný konal v prospech vlastníkov a každému kto písomnú žiadosť žalovanému doručil, finančné prostriedky vrátil naspäť. Žalovaný takto postupoval až do okamihu, kým mu nebolo zakázané nakladať s účtom osobitným rozhodnutím súdu, ktorú skutočnosť ovplyvniť nemohol a zvyšok finančných prostriedkov zostávajúcich na predmetnom účte, previedol do dispozície spoločnosti BARDBYT, s.r.o.

60. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

61. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

62. Pokiaľ ide o námietky žalovaného, s týmito nie je možné sa stotožniť.

63. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom odmietnutia spravodlivosti.

64. Na rokovaní Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, ktoré sa uskutočnilo 03. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.“.

65. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, je potrebné považovať za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napr. vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok justičný omyl.

66. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

67. Odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p.

68. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

69. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy a v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú dôkaznú zákonnú silu (článok 15 Základných princíпов Civilného sporového poriadku). Rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C.s.p.) a nie strán sporu.

70. Okrem základných princíпов je hodnotenie dôkazov upravené v ust. § 191 C.s.p. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

71. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

72. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

73. V súvislosti so žalovaným vznesenou námietkou premlčania je potrebné zdôrazniť, že aj právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia podlieha premlčaniu. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívna (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

74. Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne, na sebe nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže prekročiť. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku oprávneného týkajúcu sa jeho vedomosti o bezdôvodnom obohatení a vedomosti o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

75. Začiatok subjektívnej premlčacej doby je viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila.

76. Slová „keď sa oprávnený dozvie“, je potrebné vykladať v tom zmysle, že oprávnená osoba musí nadobudnúť vedomosť o skutočnostiach uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla o tom vedieť alebo že by sa o tom mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť.

77. Zásadné stanovisko k plynutiu premlčacej lehoty vyslovil Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku z 22.04.2021 vo veci C-485/19. Podľa tohto rozsudku, zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnené zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

78. Súdny dvor EÚ v tomto rozhodnutí pripomenul, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v prípade neexistencie pravidiel únie v danej oblasti prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby na základe zásady procesnej autonómie upravil procesné podmienky týkajúce sa žalôb určených na zaručenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva únie, avšak pod podmienkou, že nie sú menej výhodné ako procesné podmienky, ktoré upravujú podobné situácie podľa vnútroštátneho práva (zásada ekvivalencie) a nevedú k praktickému znemožneniu alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom únie (zásada efektivity).

79. Pokiaľ ide konkrétne o zásadu efektivity, o ktorú ako jedinú ide v prejednávanej veci, z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva, že každý prípad, v ktorom je nastolená otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie vedie k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práva únie, sa musí skúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v celom konaní, jeho priebeh a jeho osobitosti na jednotlivých vnútroštátnych súdoch. Z tohto hľadiska je v prípade potreby potrebné zohľadniť zásady, ktoré sú základom vnútroštátneho súdneho systému, ako sú napr. ochrana práva na obranu, zásada právnej istoty a požiadavka na riadny priebeh konania.

80. Súdny dvor tiež spresnil, že povinnosť členských štátov zabezpečiť efektívnosť práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva únie, zahŕňa, osobitne pokiaľ ide o práva vyplývajúce zo Smernice 93/13, požiadavku účinnej súdnej ochrany zakotvenú tiež v článku 47 Charty, ktorá osobitne platí pre procesné podmienky žalôb založených na takýchto právach.

81. S prihliadnutím na tieto skutočnosti je potrebné preskúmať, či vnútroštátne pravidlo premlčania, aké je uvedené v bode 51 tohto rozsudku, možno považovať za zlučiteľné so zásadou efektivity, pričom toto preskúmanie sa musí týkať nielen dĺžky lehoty, o ktorú ide vo veci samej, ale aj podmienok jej uplatnenia, vrátane právnej skutočnosti zvolenej pre začatie jej plynutia.

82. V prvom rade, pokiaľ ide o námietku premlčacej lehoty voči žalobám podaným spotrebiteľmi na uplatnenie práv, ktoré im vyplývajú z práva únie, je potrebné uviesť, že takéto pravidlo nie je samo o sebe v rozpore so zásadou efektivity, pokiaľ jeho uplatnenie v praxi neznemožňuje alebo nadmerne nestáňuje výkon práv priznaných osobitne Smernicami 93/13 a 2008/48.

83. Súdny dvor EÚ už totiž uznal, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna a že stanovenie primeraných lehôt na podanie žalôb pod hrozbou preklúzie v záujme právnej istoty je zlučiteľné s právom únie.

84. Konkrétnejšie Súdny dvor EÚ už rozhodol, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 Smernice 93/13 nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že žaloba o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom sa nepremlčuje a zároveň uplatňuje premlčaciu lehotu na žalobu o uplatnenie reštitučných účinkov tohto určenia, pričom musia byť dodržané zásady ekvivalencie a efektivity.

85. V druhom rade pokiaľ ide o stanovenú dĺžku skúmanej premlčacej lehoty, ktorá je v tomto prípade 3 roky, Súdny dvor EÚ rozhodol, že pokiaľ je táto lehota stanovená a vopred známa, zdá sa, že lehota v takomto rozsahu je v zásade dostatočná na to, aby dotknutému spotrebiteľovi umožnila pripraviť a podať účinný prostriedok nápravy, takže táto dĺžka sama o sebe nie je nezlučiteľná so zásadou efektivity.

86. Pokiaľ však ide v treťom rade o stanovený začiatok plynutia skúmanej premlčacej lehoty, za okolností o aké ide vo veci samej, existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ sa počas stanovenej lehoty nebude dovolávať práv, ktoré mu priznáva právo únie, v dôsledku čoho by sa ocitol v situácii, že by tieto práva nemohol uplatniť.

87. Z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom, a to najmä v rámci jeho prvej otázky totiž vyplýva, že trojročná lehota stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k premlčaniu dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ nie je sám schopný posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá, alebo keď nevedel o nekalej povahe predmetnej zmluvnej podmienky.

88. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť znevýhodnené postavenie, v ktorom sa spotrebiteľia nachádzajú voči predajcom alebo dodávateľom, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach vyplývajúcich zo Smernice 93/13 alebo zo Smernice 2008/48, prípadne že nepoznajú ich rozsah.

89. Ako pritom v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 71 až 73 svojich návrhov, zmluvy o úvere, akou je zmluva, o akú ide vo veci samej, sa vo všeobecnosti plnia počas dlhého obdobia, a preto, ak je udalosťou, na základe ktorej začína plynúť trojročná premlčacia lehota, akákoľvek platba uskutočnená dlžníkom, čo musí overiť vnútroštátny súd, nemožno vylúčiť, že prinajmenšom pre časť uskutočnených platieb môže dôjsť k uplynutiu premlčacej lehoty ešte predtým, než sa skončí platnosť zmluvy, takže takýto režim premlčania môže spotrebiteľom systematicky odopierať možnosť domáhať sa vrátenia platieb uskutočnených na základe zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s uvedenými smernicami.

90. Preto je potrebné dospieť k záveru, že procesné podmienky, o aké ide vo veci samej, tým, že vyžadujú od spotrebiteľa, aby podal žalobu v lehote do 3 rokov od dátumu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k tomuto obohateniu môže dôjsť počas plnenia dlhodobej zmluvy, sú takej povahy, že môžu nadmerne sťažovať výkon práv, ktoré mu priznáva Smernica 93/13 alebo Smernica 2008/48, a teda že tieto podmienky sú v rozpore so zásadou efektivity.

91. Okrem toho ako uviedol generálny advokát v bodoch 87 a 89 svojich návrhov, úmysel predajcu alebo dodávateľa, ktorý využil zmluvnú podmienku považovanú za nekalú, nemá vo vzťahu k právam spotrebiteľov vyplývajúcim z ustanovení Smernice 93/13 žiadny význam, a to isté platí aj pokiaľ ide o článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48. Preto spotrebiteľ nemôže mať na účely uplatnenia svojich práv vyplývajúcich z týchto ustanovení povinnosť preukazovať úmyselnú povahu konania príslušného predajcu alebo dodávateľa. Z toho vyplýva, že možnosť predĺžiť trojročnú premlčaciu lehotu pod podmienkou, že spotrebiteľ preukáže úmysel predajcu alebo dodávateľa, ako je stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemôže vyvrátiť konštatovanie uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.

92. V prejednávanej veci, ako to vyplýva z vyššie uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, je neprípustné od spotrebiteľa vyžadovať, aby v prípade dlhodobých úverových vzťahov podal žalobu v lehote troch rokov od momentu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu sa veriteľa postupnými platbami spotrebiteľa v priebehu dlhšie trvajúceho časového obdobia.

93. Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá je bezúročná a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Uvedené priamo vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.09.2021 sp. zn. 5Cdo 29/2021 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022 pod č. 14.

94. Z ďalšieho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to z uznesenia z 28.02.2022 sp. zn. 7Cdo 268/2021 (rozhodnutie č. 15 Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022) vyplýva, že analogická aplikácia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 zo dňa 22.04.2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky.

95. Aj keď rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C - 485/19 z 22.04.2021 a naň nadväzujúce rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.09.2021 sp. zn. 5Cdo 29/2021 a z 28.02.2022 sp. zn. 7Cdo 268/2021 sa týkali spotrebiteľských úverových zmlúv, niet dôvodu, aby tieto rozhodnutia vo vzťahu k záverom posudzujúcim premlčanie sa nemali vzťahovať aj na prejednávajúcu vec, kde žalobcovia majú bez akýchkoľvek pochybností postavenie spotrebiteľov a žalovaný postavenie dodávateľa s predmetom podnikateľskej činnosti v oblasti správy domov a bytov. Ako subjekt zameraný na túto podnikateľskú činnosť musel byť, na rozdiel od žalobcov, podrobne oboznámený s právnymi predpismi upravujúcimi výkon správy, a to konkrétne s ustanoveniami v tom čase účinného zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Povinnosťou žalovaného preto bolo tieto právne predpisy vzťahujúce sa na výkon správy poznať a dodržiavať. Napriek uvedenému v spornom období rokov 2011 až 2012 nemal k dispozícii žiadnu platnú zmluvu o výkone správy umožňujúcu mu prijímať od žalobcov akékoľvek plnenia, na ktoré mohol mať nárok iba správca, ktorým v tom čase bol BARDBYT, s.r.o. a nie žalovaný. Plnenia prijaté žalovaným od žalobcov v spornom období tak nemožno hodnotiť inak ako majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, ktorý žalovaný musí vydať v súlade s ust. § 451 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

96. Žalovaný ako subjekt dlhodobopôsobiaci v oblasti správy domov a bytov (od 05.01.1993) v rozpore so zákonom prijímal od žalobcov plnenia, na ktoré mu nárok nevznikol. Takéto konanie nebolo možné hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Bolo skutočne veľmi ťažko uveriť, že žalovaný nemal vedomosť o tom, čo môže spôsobiť prijatím plnení bez právneho dôvodu a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený. Žalovaný sa svojej zodpovednosti za vznik bezdôvodného obohatenia nemôže zbaviť ani poukazom na zásadu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobcov. Rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere.

97. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

98. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešným žalobcom v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

99. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).